

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Operacja pn. „Szlak Niedźwiadka” mająca na celu „promocję walorów turystycznych regionu poprzez wprowadzenie innowacyjnego rozwiązania w postaci opracowania i wdrożenia nowego produktu turystycznego jakim będzie nowy szlak – Szlak Niedźwiadka” współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Historia

Nieźwiadki z Parku Kopczyńskiego w Wiśle od lat były ulubionym i obowiązkowym punktem odwiedzin rzeszy turystów. Od jakiegoś czasu ilość miejsc, w których można spotkać nieźwiadka sukcesywnie poszerza się na mapie Wisły. Efektem tego było formalne usankcjonowanie przez władarzy miasta w 2018 roku Szlaku Nieźwiadka. Celem powstania szlaku jest promocja gminy Wisła oraz jej oferty turystycznej, a także dziedzictwa kulturalnego i przyrodniczego. Szlak wyznaczają kamienne rzeźby nieźwiadka. Odwiedzając poszczególne punkty Szlaku Nieźwiadka, można nie tylko zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie z jednym z dziewięciu nieźwiadków, ale również posmakować wyśmienitych potraw regionalnych, napić się pysznej kawy lub czekolady. Przede wszystkim aktywnie spędzić czas – zwiedzając liczne atrakcje turystyczne, przemierzając kilkadziesiąt szlaków i tras spacerowych, podziwiając przy tym piękne wiślańskie krajobrazy.

Na chwilę obecną szlak tworzą następujące obiekty:

- Nieźwiadki w Parku Kopczyńskiego
- Nieźwiadek na deptaku (ul. 1 Maja)
- Nieźwiadek przy Centrum Przesiadkowym
- Nieźwiadek przy Pijalni Czekolady „Mount Blanc”
- Nieźwiadek przy karczmie regionalnej „Chata Olimpijczyka”
- Nieźwiadek przy górnej stacji kolei linowej Skolnity Ski&Bike
- Nieźwiadek przy agroturystyce „Pod Piramidą”
- Nieźwiadek przy Centrum Edukacji Ekologicznej
- Nieźwiadek przy wodospadzie zwanym „Małą Niagarą”

To ciekawe...

Niedźwiedź brunatny (*Ursus arctos*) należy do rzędu ssaków drapieżnych, do rodziny niedźwiedziowatych. Ma masywną budowę ciała, krótką i grubą szyję, małą głowę, oczy i uszy, bardzo silne kończyny. Skóra niedźwiedzi porośnięta jest bardzo gęstym futrem w kolorze brązowym, zdarzają się też barwy kremowej i czarnej. Obecnie ilość niedźwiedzi brunatnych na świecie szacuje się na ok. 200 tysięcy, z czego w Polsce żyje ok. 110 osobników. Od 2004 roku są objęte ścisłą ochroną gatunkową, wymagającą ochrony czynnej. Wymagane jest tworzenie stref ochronnych o promieniu 500 metrów wokół gawr w okresie od 1 listopada do 30 kwietnia.

Na wiślańskim deptaku
- mówił mi o tym
dziadek -
jest bardzo fajny,
kamienny niedźwiadek.

Kamienna rzeźba misia na kuli znajduje się na końcu ulicy 1 Maja. Powstała w 2007 roku i jest wiernym odwzorowaniem figury zlokalizowanej w Parku Kopczyńskiego. Autorem jest miejscowy rzeźbiarz Grzegorz Michałek. Niedźwiadek jest nie lada atrakcją dla turystów przechadzających się wiślańskim deptakiem.

Atrakcje w pobliżu:

- 📍 Pałac myśliwski Habsburgów
- 📍 budynek Dworca
- 📍 Galeria u Dziadka
- 📍 Ogród Sztuki JanosikArt

To ciekawe...

Niedźwiedzie prowadzą samotniczy tryb życia, żyją 25-30 lat, w niewoli nawet 40 lat. Zimą niedźwiedź spędza w gawrze, czyli dobrze zabezpieczonym legowisku. Gawry są ziemne (jaskinie lub nory wykopane przez zwierzę) lub powierzchniowe (ukrycia w dziuplach, wykrotach, wiatrowałach). Gawry mogą być użytkowane przez kilka lat. Niedźwiedź brunatny ma bardzo charakterystyczny sposób zaznaczania terytorium: najpierw zrywa pazurami korę z drzew, potem tarza się we własnym moczu i ociera o okorowane drzewo.

*Wszystkie chłopcy i kobiety,
pędzą do Niedźwiadka
na Skolnity.
A Skolnity i Jego Niedźwiadek
to pełne miejsce
wszelkich zagadek.
Ale my wszystkie dziś
rozwiążemy,
bo tego Misia zobaczyć
pragniemy.*

Niedźwiadek jest usytuowany w pięknym miejscu – na dachu Wisły, skąd rozpościera się piękny widok na okolicę. By go odkryć można wyjechać kolejką linową lub udać się na spacer. Rzeźba autorstwa lokalnego artysty Grzegorza Michałka cieszy oko turystów, narciarzy oraz rowerzystów. Skolnity jest miejscem dla każdego, dzieci znajdą tu piękne alpaki i plac zabaw, młodzież szaleje w Bike Parku, a dorośli raczą się pysznymi napitkami w karczmie.

Oto nasza anegdotka:

Krąży legenda, że pewnego dnia niedźwiedź spacerujący szlakiem Beskidu Śląskiego przechodził przez tereny obecnego Skolnity Ski & Bike Park. Podobno widok z miejsca dzisiejszego tarasu, potocznie zwanego „dachem Wisły” tak bardzo go zachwyił, że został już tutaj na zawsze. Od tej pory wygrzewa się w słońcu, patrząc na zapierającą dech w piersiach panoramę. Przepiękne, drewniane narty, które trzyma w ręce to dar od turystów, za pilnowanie porządku na stoku.

To ciekawe...

Sen zimowy niedźwiedzi w Polsce rozpoczyna się zazwyczaj w grudniu i trwa do połowy marca. Niektóre osobniki w czasie ciepłych zim przez cały czas wędrują, podobnie te, którym nie udało się zgromadzić odpowiednich zapasów tłuszczu lub są niepokozone i wypłoszone z gawr. Sen zimowy niedźwiedzia nie jest pełnym letargiem i zwierzę w każdej chwili może podjąć aktywne życie; wykształcił bowiem ciekawy mechanizm, który pozwala obniżyć tętno i temperaturę ciała. Normalne bicie serca niedźwiedzia to 40 uderzeń na minutę, tętno hibernującego zwierzęcia spada do 8 uderzeń na minutę.

Trzy Niedźwiadki w Parku Kopczyńskiego są początkiem tego wszystkiego. Od nich to się właśnie zaczęło, więc podziwiajcie to piękne dzieło. Szlak się rozrasta i o tym trzeba rozmawiać, bo nowe misie będą się pojawiać. I jak się wszystko w tej Wiśle zmieści, to będzie tych Niedźwiedzi nawet czterdzieści.

Trzy niedźwiadki w Parku Kopczyńskiego to pierwsze rzeźby, które zapoczątkowały Szlak Niedźwiadka i stały się symbolem miasta Wisła. Park Kopczyńskiego to zielone i pełne uroku miejsce, położone w samym sercu miasta.

Figury wiślańskich niedźwiedzków w parku wykonane zostały na początku lat 60 ubiegłego wieku. Obecnie w parku znajduje się jeden duży Niedźwiedź na kuli i dwie repliki mniejszych miszków (oryginalne zaginęły 40 lat temu). Twórcą pierwowzorów był miejscowy artysta, amator Jerzy Szarzec. Urokliwe zwierzątka są obowiązkowym punktem do wykonania zdjęcia w trakcie pobytu w Wiśle. Wszystkie niedźwiadki na szlaku wykonane są z piaskowca godulskiego, inaczej zwanego breńskim charakteryzującego się dużą trwałością. Surowiec ten wydobywa się wyłącznie na terenie naszego regionu, w gminie Brenna.

Atrakcje w pobliżu:

- 📍 Amfiteatr im. Stanisława Hadyny
- 📍 Skocznie narciarskie w Centrum
- 📍 Muzeum Beskidzkie
- 📍 figura Adama Małysza z białej czekolady

To ciekawe...

Na świecie wyróżniamy dziewięć gatunków niedźwiedzi: niedźwiedź amerykański, niedźwiedź andyjski, niedźwiedź bambusowy, niedźwiedź błękitny, niedźwiedź brunatny, niedźwiedź himalajski, niedźwiedź jaskiniowy, niedźwiedź malajski i niedźwiedź polarny. Na terenie Beskidów występuje niedźwiedź brunatny (*Ursus arctos*).

Mount Blanc

TOP BELGIAN CHOCOLATES

*Czy też wieczorem,
czy o poranku,
Niedźwiadek fajny jest
przy Mount Blancu.
To najpiękniejsza
chwila poranka,
kiedy widzimy Misia
z Mount Blanca.
Niedźwiadek ciekaw jest jaki
w Pijalni Czekolady i Kawy,
smak napoju zachęca
do zabawy.
A turystów i mieszkańców
to nawet do tańców.*

To słodki przystanek misia, gdzie można spróbować pysznej czekolady lub kawy. Miś chętnie dołączy do pamiątkowego zdjęcia podczas raczenia się pyszną kawą lub czekoladą. Niedźwiadek znajduje się na ulicy 1 Maja, skąd do centrum miasta już niedaleko.

Atrakcje w pobliżu:

- 📍 Pałac myśliwski Habsburgów
- 📍 budynek Dworca
- 📍 Browar Wisła

To ciekawe...

Długość ciała samców niedźwiedzi wynosi 170-220 cm, a samic 160-200 cm. Waga dorosłych osobników wynosi średnio od 140-210 kg – samic i 170-330 kg – samców. Niedźwiedzie są duże i ciężkie, potrafią jednak bardzo szybko biegać (do 65 km/h.), są także dobre we wspinaczce i pływaniu. Niedźwiedzie posiadają 42 zęby przystosowane do pobierania różnorodnego pokarmu. Mają słaby wzrok, a małe czarne oczy ledwie widać w gęstwinie sierści, doskonale słyszą.

*Chata Olimpijczyka,
jest to zagadka,
bo można spotkać tam
też Niedźwiadka.
On Olimpusiem został
nazwany,
przychodzą dzieci jak
również i mamy.
Jest zupa, góralska pizza,
jest i sałatka,
można się cieszyć
spotkaniem Niedźwiadka.*

Oto pyszny przystanek na mapie Szlaku Niedźwiadka. Gościnność restauracji Chata u Olimpijczyka uraczy nas niezapomnianymi przeżyciami kulinarnymi. To tutaj możemy skosztować tradycyjnych wiślańskich potraw, takich jak placki ze szpyrkami lub domowy smalec. Niedźwiadek swe wdzięczne imię zyskał dzięki właścicielowi restauracji, który niegdyś reprezentował nasz kraj na Olimpiadzie w dziedzinie kombinacji norweskiej.

Atrakcje w pobliżu:

- 📍 Pałac myśliwski Habsburgów
- 📍 budynek Dworca
- 📍 Leśny kościół na Bukowej
- 📍 Willa Zacisze

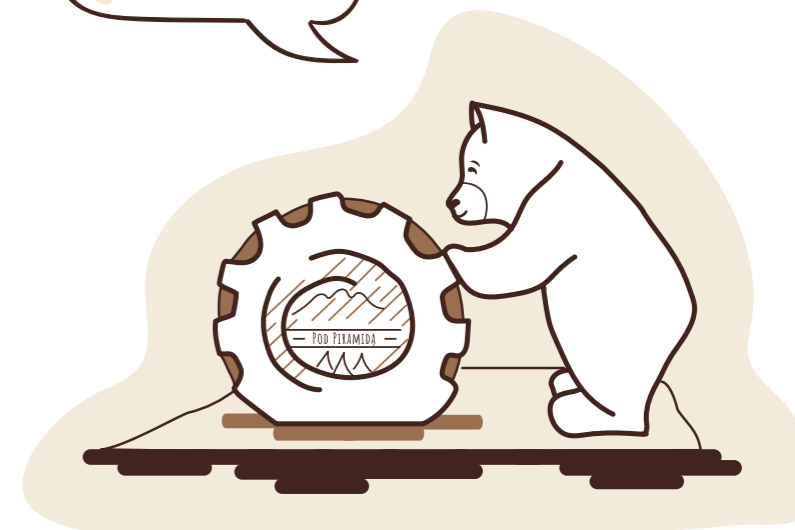

To ciekawe...

Niedźwiedzie są bardzo inteligentne, mają największe i najbardziej złożone mózgi ze wszystkich zwierząt o podobnej wielkości. Mają doskonały zmysł węchu i słuchu, potrafią wyczuć jedzenie, młode lub drapieżniki z odległości wielu kilometrów. Niedźwiedzie mają słaby wzrok, ale w przeciwieństwie do innych ssaków mają zdolność rozpoznawania kolorów, która przydaje im się np. podczas poszukiwania leśnych owoców.

Wszyscy turyści
dziś tu idą,
by zobaczyć
niedźwiadka
pod Piramidą.

Jest to jak dotychczas najwyżej-bo na wysokości 780 m.n.pm. zlokalizowana rzeźba na szlaku. Niedźwiadek znajdujący się na zboczu góry Kamienny próbuje przetoczyć ogromne koło, tym samym nawiązuje do miejsca, w którym, znajduje się najlepszy tor offroadowy w Wiśle. Na rozległych terenach Agroturystyki pod Piramidą znajdują się: tor offroadowy, pole paintballowe, strzelnica, punkt gastronomiczny, taras widokowy i plac zabaw dla dzieci. W miejscu tym organizowane są wieczorne obserwacje nieba

Atrakcje w pobliżu:

- 📍 Trzy Kopce Wiślańskie
- 📍 Leśny kościół na Bukowej

Niedźwiadek przy Centrum Przesiadkowym

Figura niedźwiadka autorstwa Grzegorza Michałka stanęła w 2020 roku nieopodal budynku Centrum Przesiadkowego przy ulicy 1 Maja. Budynek, w którym znajduje się Informacja Turystyczna, poczekalnia, przechowalnia bagażu i Browar Wisła został odrestaurowany. Rzeźba przedstawia misia-podróżnika z walizką, będącego kolejną atrakcją na Szlaku Niedźwiadka.

Wszystkim odwiedzić dziś się chce, tego Niedźwiadka przy PKP.

To ciekawe...

Niedźwiedzice szykujące się do zimowego snu są często w ciąży (zachodzą w ciążę w maju), jednak ich zarodki nie zaczynają się rozwijać, dopóki matki nie zapadną w letarg (listopad). Zwykle co dwa lata w gawrze samica niedźwiedzia rodzi od jednego do trzech młodych. Niedźwiadki rodzą się między grudniem a lutym, kiedy ich matki śpią. Młode niedźwiadki ważą zaledwie pół kilograma, tuż po urodzeniu są gołe i ślepe, żywią się mlekiem matki, a okres laktacji trwa nawet do 30 miesięcy. Młode są znane z jęczenia i płaczu po oddzieleniu od matki. Może to trwać tygodniami. Niedźwiadki stają się samodzielne dopiero w wieku dwóch lat.

Niedźwiadek na Jonidle

Niedźwiadek zlokalizowany jest w malowniczej scenarii stawu przy kompleksie rekreacyjno-sportowym Jonidło. Przyciąga wielu turystów spędzających czas na świeżym powietrzu. Nieopodal znajdują się ogrody Centrum Edukacji Ekologicznej wraz z labiryntem pnączy, strefą chilloutu i trampolin dla dzieci. Miś trzyma w łapkach doniczkę z kwiatami.

Atrakcje w pobliżu:

- Centrum Edukacji Ekologicznej
- trasy narto-rolkowe
- boisko i korty tenisowe

Do Centrum Ekologii Niedźwiadek zaprasza, bo na łonie natury nic go nie rozprasza.

Niedźwiadek nad „Małą Niagarą”

Miś zlokalizowany jest w pięknej scenerii wodospadu, potocznie zwanego „Wiślańską Niagarą”. Jest to sztuczny, ośmiometrowy wodospad na potoku Wisetka. Jego charakterystyczną cechą jest system przepławek ułatwiający rybom wędrówkę wzdłuż rzeki.

Atrakcje w pobliżu:

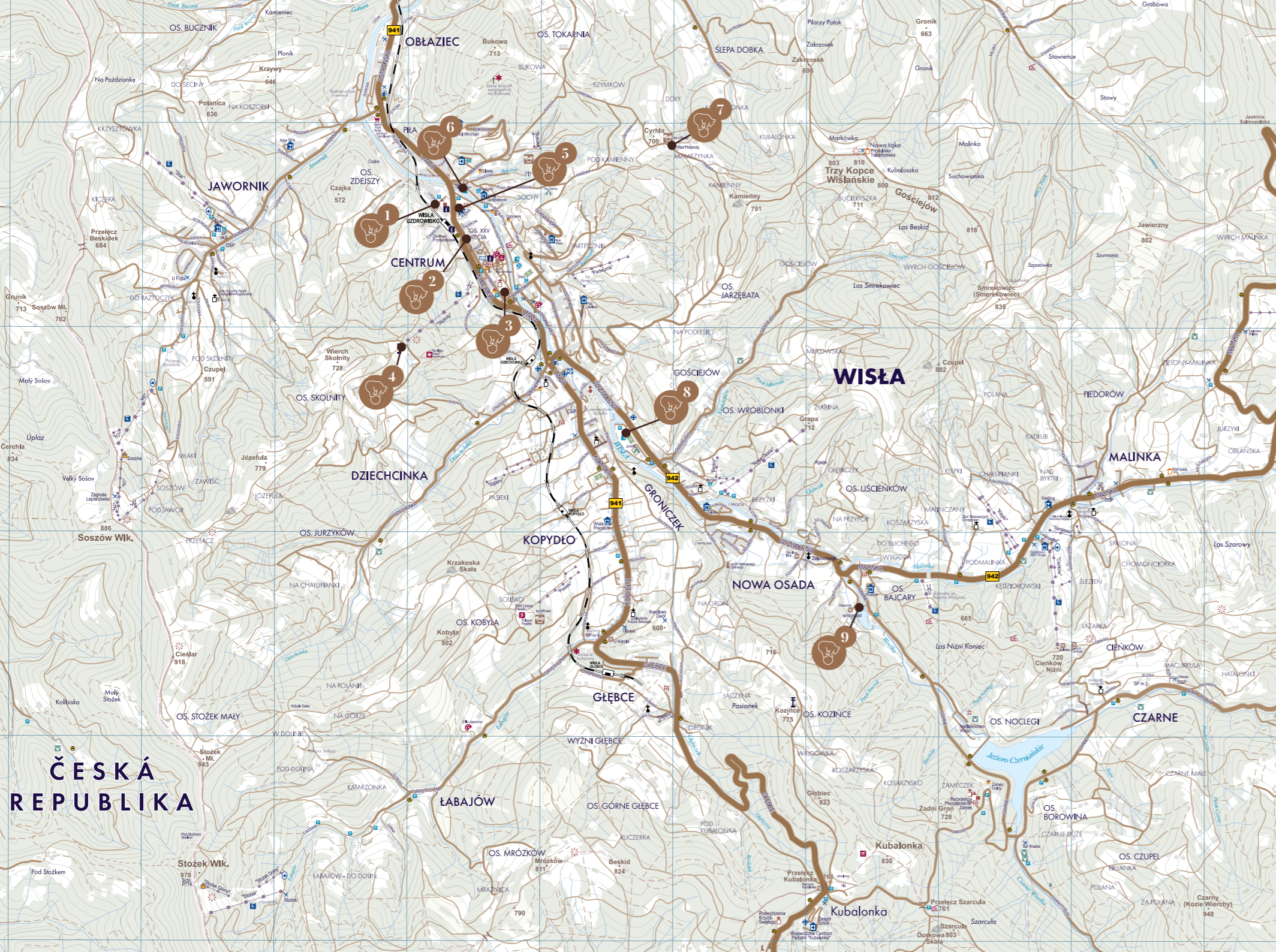
- Rezydencja Prezydenta RP
- Jeziro Czerniańskie
- Skocznia narciarska im. Adama Małysza

To ciekawe...

Co robić, gdy spotkasz niedźwiedzia na szlaku? Pamiętaj - niedźwiedź toniemiś. To największy drapieżnik lądowy, a spotkanie z nim może skończyć się tragicznie. Dlatego warto pamiętać, jak się zachować, gdy do takiego spotkania dojdzie! Podczas wędrówki po terenach występowania niedźwiedzi głośno rozmawiaj, śpiewaj - daj mu znać, że ma nieszkodliwych gości. Lepiej też trzymać się w grupie - niedźwiedź nie lubi tłoku. Przede wszystkim jednak nie wolno śmiecić, zostawiać resztek jedzenia, które dla niedźwiedzi są zaproszeniem do uczyty. Kiedy już niedźwiedzia zauważymy (a lepiej, żebyśmy wypatryli go, zanim on dostrzeże nas), nie podchodźmy. Nie panikujmy też i nie rzucajmy się do szaleńczej ucieczki. W tej sytuacji najważniejsze jest opanowanie. Najlepiej powoli i cicho wycofać się w przeciwnym kierunku, unikając kontaktu wzrokowego. A jeśli niedźwiedź zbliża się coraz bardziej, połóż się na ziemi, najlepiej w pozycji embrionalnej, chroniąc kark. Nie zdejmuj plecaka - będzie on tarczą dla Twoich pleców. Nie wstawaj, dopóki niedźwiedź nie zniknie Ci całkiem z oczu. Jeśli jednak drapieżnik przejdzie do ataku, trzeba podjąć próbę walki - uderzając w nos, oczy i uszy.

To jest nasze wiślańskie morze, a tam niedźwiadek przy Małej Zaporze.

Szlak wyznaczają kamienne rzeźby niedźwiadka w Wisle.

Pierwotnie wyznaczony szlak ma długość 18,4 km i prowadzi przez:

CENTRUM PRZESIADKOWE - DEPTAK (ul. 1 MAJA) - PARK KOPCZYŃSKIEGO - SKOLNITY - PIJALNIA CZEKOLADY - CHATA OLIMPIJCZYKA - POD PIRAMIDĄ - JONIDŁO - WODOSPAD „WISLAŃSKA NIAGARA”

Odwiedzając poszczególne punkty Szlaku Niedźwiadka, można nie tylko zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie z jednym z dziewięciu niedźwiadków, ale również posmakować wyśmienitych potraw regionalnych, napić się pysznej kawy lub czekolady. Przed wszystkim aktywnie spędzić czas – zwiedzając liczne atrakcje turystyczne, przemierzając kilkadziesiąt szlaków i tras spacerowych, podziwiając przy tym piękne wiślańskie krajobrazy.

Więcej szlaków spacerowych znajduje się na stronie:

www.niedzwiatek.wisla.pl

Na moment wydania folderu szlak tworzą następujące obiekty:

- 📍 Niedźwiadek przy Centrum Przesiadkowym 1
- 📍 Niedźwiadek na deptaku (ul. 1 Maja) 2
- 📍 Niedźwiadki w Parku Kopczyńskiego 3
- 📍 Niedźwiadek przy górnej stacji kolei linowej Skolnity Ski&Bike 4
- 📍 Niedźwiadek przy Pijalni Czekolady „Mount Blanc” 5
- 📍 Niedźwiadek przy karczmie regionalnej „Chata Olimpijczyka” 6
- 📍 Niedźwiadek przy agroturystyce „Pod Piramidą” 7
- 📍 Niedźwiadek przy Centrum Edukacji Ekologicznej 8
- 📍 Niedźwiadek przy wodospadzie zwanym „Małą Niagarą” 9

ČESKÁ
REPUBLIKA

Główny Szlak Niedźwiadka

Wiślańska Organizacja Turystyczna
Pl. B. Hoffa 3
43-460 Wisła

tel.: +48 33 855 3456

e-mail: wot@wisla.pl

www.wot.wisla.pl

www.niedzwiadek.wisla.pl

Projekt graficzny: MALOF design
Agnieszka Krasicka, www.malof.pl

&
MARROB Studio Interactive
www.interactive.marrobstudio.pl

ISBN 978-83-66871-02-1

9 788366 871021

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Operacja pn. „Szlak Niedźwiadka” mająca na celu „promocję walorów turystycznych regionu poprzez wprowadzenie innowacyjnego rozwiązania w postaci opracowania i wdrożenia nowego produktu turystycznego jakim będzie nowy szlak – Szlak Niedźwiadka” współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.